

Regelgeving rondom de immigratie van honden en katten uit het buitenland

November 2014

Animal Medical Care Foundation

Stray Animal Foundation Platform

Auteur: Carien Radstake



Inleiding

Regelgeving rondom de immigratie van honden en katten uit het buitenland

De regelgeving om honden en katten naar Nederland te emigreren van binnen of van buiten Europa is complex. De belangrijkste reden hiervoor is dat de geldende regelgeving voor het dier (reizend binnen of buiten Europa) en voor de adopterende organisatie (zowel importerend als opvangend) van diverse autoriteiten afkomstig is en bijgevolg niet in een document te vinden is.

Dit artikel zet de regelgevende informatie van zowel de nationale als Europese wet- en regelgeving voor

1. de hond en kat die geïmporteerd wordt van binnen en buiten Europa
2. de organisatie die de hond & kat importeert en
3. de organisatie die de hond of kat naast het importeren ook tijdelijk opvangt in Nederland

in een overzicht. Hierdoor is in één document te lezen waar een immigrerende organisatie van buitenlandse honden en katten aan dient te voldoen volgens de regelgeving van de Nederlandse en Europese overheid.

De regelgeving rondom de immigratie van buitenlandse honden en katten op een rijtje betreft de regelgeving :

- I. voor de hond en kat die geïmporteerd wordt;
 - a. voor dieren vanuit Europa: 4 eisen (1 t/m 4)
 - b. voor dieren van buiten Europa: 6 eisen (1 t/m 6)
- II. voor de importerende organisatie:
 - a. voor dieren vanuit Europa: 6 eisen (7 t/m 12)
 - b. voor dieren van buiten Europa: 8 eisen (7 t/m 14)
- III. voor de organisatie die de geïmporteerde dieren (tijdelijk) opvangt: 2 eisen (15 en 16) en in geval van honden: 3 eisen (15, 16 en 17).

Hoofdstuk 1

Regelgeving voor de te importeren hond en kat;

Inleiding

De regelgeving voor de te importeren hond of kat bestaat uit regelgeving die de gezondheid en de registratie van het individuele dier betreffen.

Hond en kat van binnen Europa

Het geïmmigreerde dier dient wat van **binnen Europa** komt dient:

1. **een (micro) chip of transponder te hebben;**
2. **een EU-dierenpaspoort te hebben;**
3. **minimaal 21 dagen voor de reisdag te zijn ingeënt tegen hondsdolheid (rabiës);**
4. **afhankelijk van het land van uitvoer te beschikken over een gezondheidscertificaat van een dierenarts;**

Ad 1 een (micro) chip of transponder te hebben

De gebruikelijke plaats van de microchip of transponder is tussen de schouderbladen of bij het - vanuit het dier gezien - linkerschouderblad.

Ad 2 een EU-dierenpaspoort te hebben

Sinds juli 2004 voldoen alle EU-landen aan vrijwel gelijke veterinaire eisen van het gestandaardiseerde EU-dierenpaspoort. Met dit paspoort zijn dier en eigenaar eenvoudig te achterhalen omdat een beschrijving van het dier en naam en adres van de eigenaar vermeld zijn. Elk paspoort heeft een uniek registratienummer. Als het dierenpaspoort niet in orde is, dan kan het dier in quarantaine geplaatst worden tot het voldoet aan de gezondheidsvoorschriften of het dier kan teruggestuurd worden naar het land van herkomst. Inslapen van dieren wordt alleen gedaan bij verdenking van aangifteplichtige ziekten, zoals rabiës, of als dieren om een andere reden een gevaar vormen. De NVWA dierenarts beslist daarover. Alle hieruit voortvloeiende kosten zijn voor rekening van de eigenaar van het dier. Per januari 2015 gaan de eisen van een dierenpaspoort aangepast worden. De gegevens van het dier en de eigenaar gaan gelamineerd worden voor transport, Deze maatregelen moeten zorgen dat de er niet meer gefraudeerd kan worden met een dierenpaspoort.

Ad 3 minimaal 21 dagen voor de reisdag te zijn ingeënt tegen hondsdolheid (rabiës)

Een hond kan tegen hondsdolheid gevaccineerd worden vanaf een leeftijd van drie maanden.

Pups of kittens jonger dan 3 maanden hebben geen vaccinatie nodig indien:

de pup of het kitten op reis vergezeld wordt van de moeder

de eigenaar of zijn vertegenwoordiger die gelijktijdig met het dier reist (en dus bekend is met de historie en omgeving in het land van oorsprong) kan verklaren dat de pup of het kitten tot aan de reis is opgegroeid op de geboorteplek en niet in contact is geweest met dieren die mogelijk besmet waren met rabiës. De verklaring wordt op verzoek van de douane of andere toezichthouder mondeling afgegeven.

Vanaf 29-12-2014 is deze uitzondering niet meer mogelijk en zijn honden minimaal 15 weken oud voor ze naar Nederland mogen komen.

Hoewel Noorwegen en Zwitserland geen EU-landen zijn, worden beide landen voor import van gezelschapsdieren als EU-landen beschouwd wat betreft de regelgeving rondom hondsdolheid. Het

voldoen aan bovenstaande vier voorwaarden is dan ook voldoende om dieren uit Noorwegen en Zwitserland te verplaatsen binnen Europa.

Ad 4 afhankelijk van het land van uitvoer te beschikken over een gezondheidscertificaat van een dierenarts

Soms eist de regelgeving van een land niet alleen een EU-paspoort, maar ook een gezondheidsverklaring van het te importeren dier van een erkende dierenarts van de overheid. In Nederland is dat een dierenarts van de NVWA – in overige landen zijn dat andere organisaties. Het gezondheidscertificaat dient aan specifieke eisen te voldoen – zie de link:

<http://www3.vwa.nl/import/certificaten/dihv012001a.pdf>

Hond en kat van buiten Europa

Het geïmmigreerde dier wat van **buiten Europa** komt dient aanvullend op bovenstaande voorwaarden 1 tot en met 4 ook:

- 5. een bewijs te hebben van een serologische rabiësbloedtest met als uitslag voldoende antistoffen (> 0,5 IE / ml) voor de hoog risicolanden.**
- 6. importmogelijkheden vanuit het specifieke land buiten Europa te hebben.**

Ad 5 serologische rabiësbloedtest voor dieren buiten Europa

Indien een dier van buiten Europa naar Nederland komt gelden, afhankelijk van het land met hoog of laag risico op hondsdoelheid bovendien aanvullende eisen van invoer te vinden via het informatiesysteem Import Veterinair Online (IVO). Dieren uit landen met een hoog risico op rabiës moeten naast een geldige rabiësvaccinatie ook een serologische test hebben ondergaan waaruit blijkt dat de dieren voldoende bescherming hebben opgebouwd tegen rabiës (> 0.5 IE/ml). Deze bloedtest kan pas uitgevoerd ten minste 1 maand na (primo) vaccinatie en ten minste 3 maanden vóór vertrek naar de EU, zoals vastgelegd in de Europese regelgeving Verordening (EG) 998/2003. De bloedtest dient te worden uitgevoerd in een erkend laboratorium, zoals te vinden op de website van de Europese Commissie (http://ec.europa.eu/food/animal/liveanimals/pets/approval_en.htm)

Ad 6 importmogelijkheden vanuit het specifieke land buiten Europa te hebben

Via het informatiesysteem Import Veterinair Online is te vinden of import mogelijk is van een gezelschapsdier uit een land buiten de EU onder welke voorwaarden en met welke verplichte documenten. Deze site is van de Nederlandse Voedsel/ en Warenautoriteit als onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken.



Deze website geeft na het invullen van het gewenste dier van invoer en het land van import aan of invoer mogelijk is en onder welke voorwaarden. Het invullen van het dier en het land van herkomst via de keuzemogelijkheden op de website met het adres <http://wisdom.vwa.nl/ivo/Start.do> doet u als volgt:

- Kies bij 'Product' achtereenvolgens voor:
dierlijk – levend dier en levend product – gezelschapsdieren
- De omschrijving die vervolgens te zien is:

Gezelschapsdier: dieren met een maximum van 5 van de op de lijst in bijlage 1 van Verordening (EG) nr. 998/2003 genoemde soorten die hun eigenaar of een natuurlijke persoon die er namens de eigenaar tijdens het verkeer voor verantwoordelijk is, begeleiden (*) en die

niet voor verkoop of eigendomsoverdracht bestemd zijn.

Onbegeleide gezelschapsdieren die vergezeld gaan van een gelegaliseerd Europees dierenpaspoort (overeenkomstig Beschikking 2003/803/EG), kunnen onder de van toepassing zijnde voorwaarden voor het land van verzending ingevoerd worden onder de regeling gezelschapsdieren.

(*) Toelichting van de Europese Commissie (DG SANCO) bij de term 'begeleid':

Om aan te tonen dat de verplaatsing van een gezelschapsdier, gescheiden in tijd en/of ruimte van de eigenaar, nog wel kan voldoen aan de criteria van een gezelschapsdier volgens de definitie in Ver. EU 998/2003 art. 3(a), moet de eigenaar: (a) het niet-commerciële karakter van de verplaatsing verklaren; (b) aangeven in de verklaring wie verantwoordelijk is voor het dier tijdens de reis (natuurlijk persoon of de vervoersmaatschappij); (c) op verzoek aan de bevoegde autoriteit verantwoordelijk voor de invoercontroles, documenten kunnen voorleggen zoals het vliegticket of de boarding pass die aantonen dat het verplaatsen van het gezelschapsdier verband houdt met de verplaatsing van de eigenaar. De verklaring onder punt (a) en (b) is opgenomen in het gezondheidscertificaat voor gezelschapsdieren ([digd012001a](#)) onder punt II.7.

De genoemde soorten in bijlage I zijn:

Deel A:

Hond - Kat

Plaats van Binnenkomst:

aangewezen lijst van luchthavens en havens in Nederland, waar eigenaren met hun gezelschapsdier(en) de EU mogen binnenkomen naast de daarvoor aangewezen Buitengrens Inspectie Posten (BIP's).

De exportmogelijkheden per land binnen en buiten Europa zijn terug te vinden op de LICG-site:

<http://www.licg.nl/x0/praktisch/reizen-en-vakantie/invoereisen/invoereisen-per-land-europa.html>.

Let op;

1. Ook als er meer dan vijf dieren meegenomen worden op niet-commerciële basis, dan beschouwt de regelgeving vanwege het aantal gezelschapsdieren het transport als commercieel en bijgevolg te beschouwen als handelstransport. Zoals de NVWA beschrijft: 'De commerciële invoer in de EU van honden, katten en fretten en de niet-commerciële invoer van meer dan vijf honden, katten en fretten, alsmede de invoer van honden, katten en fretten voor volgens Richtlijn 92/65/EG erkende instellingen, instituten of centra.' Deze gelijkwaardigheid tussen de voorschriften voor commercieel en niet-commercieel verkeer van deze diersoorten heeft tot doel fraude bij de handel in gezelschapsdieren te voorkomen.
2. Als een hond of kat zonder begeleiding vervoerd wordt, wordt het vervoer als handel beschouwd.
3. De voorwaarden van de vliegtuigmaatschappijen zijn ook een mogelijk limiterende factor in het aantal dieren wat op niet-commerciële basis vervoerd kan worden. De vliegtuigmaatschappijen wisselen per maatschappij of er honden en katten vervoerd mogen worden en in aantal te vervoeren dieren en in het aantal te vervoeren dieren per kennel - ook afhankelijk van het vertrek- en aankomstpunt van de reis.
 - U leest de informatie in het venster en klikt op 'Bevestig' indien akkoord. Vul verder de website in met:
Datum van invoer – Land van oorsprong – Gebruiksdoel (kies voor 'definitieve invoer van levende dieren en levende producten') – Veterinaire bestemming (kies voor 'invoer')
 - Klik op Verder en selecteer welk soort gezelschapsdier u wil meenemen naar Nederland ('hond' of 'kat')
 - Klik op Verder. Wanneer import mogelijk is ziet u alle voorwaarden met betreffende regelgeving aangegeven onderverdeeld in:

- a. documentcontrole
- b. overeenstemmingscontrole
- c. materiële controle en
- d. relevante wetgeving.

A. Documentcontrole;

- van het certificaatmodel (volgens het model te lezen op <http://www3.vwa.nl/import/certificaten/digd012001a.pdf> of via het Europese dierenpaspoort)
- Specifieke voorwaarden van
 - Vaccinatie tegen rabiës met bijlage voor de technische voorschriften gesteld aan de vaccinatie van rabiës (zie <http://www3.vwa.nl/import/certificaten/digd012005.pdf>)
 - Voorwaarden voor de serologische bloedtest naar antilichamen voor rabiës (Serologische test op rabiës waaruit blijkt dat de antilichamentiter tegen rabiës groter of gelijk is aan 0,5 IE/ml. Het bloedmonster is ten minste 30 dagen na vaccinatie en drie maanden vóór het verkeer naar de EU genomen (punt V op certificaat en een kopie van het laboratoriumonderzoek) De bloedtest hoeft niet te worden herhaald als de hervaccinatie tegen rabiës heeft plaats-gevonden binnen de door de fabrikant gestelde termijn.)
 - Aanvullende voorwaarden, zoals het niet mogen vervoeren van dieren jonger dan drie maanden (ook niet met de moeder) en het stellen van aanvullende voorwaarden t.b.v. echinococcose ed.)
 - Bijzondere voorschriften zoals de plaats van binnenkomst van het dier binnen Nederland.

B. Overeenstemmingscontrole;

De overeenstemmingscontrole betreft de etikettering en omvat voorschriften rondom de identificatie van het dier middels een (micro) chip of transponder.

De Hond of Kat moeten geïdentificeerd zijn middels:

* een duidelijk leesbare tatoeage aangebracht vóór 3 juli 2011 (dit moet ook kunnen worden aangetoond!), of

* een elektronisch identificatiesysteem (transponder of chip)

Voor verkeer naar het VK, Malta en Ierland is altijd een transponder vereist.

Wanneer de transponder niet aan de voorschriften van bijlage digd012004 voldoet, moet de eigenaar of natuurlijke persoon die namens de eigenaar verantwoordelijk is voor de gezelschapsdieren bij elke controle de voor het lezen van de transponder benodigde middelen beschikbaar stellen.

C. Materiële/Fysieke controle;

(Fysieke controle in het geval van levende dieren.)

Informatie over de laboratoria die gemachtigd zijn om de doelmatigheid van de antirabiësvaccinatie te controleren op basis van Beschikking 2004/233/EG. Zie voor de lijst van laboratoria:

http://ec.europa.eu/food/animal/liveanimals/pets/approval_en.htm.

D. Relevante wetgeving;

De NVWA geeft bij elk ingevuld type dier en land de van toepassing zijnde regelgeving aan onderverdeeld in;

1. Algemeen met de onderverdeling in Europese regelgeving en Nationale regelgeving
2. Landenlijst met van toepassing zijnde verordeningen en Beschikkingen en
3. Certificaatmodellen die van toepassing zijn zoals Besluiten en Beschikkingen.

Zie het voorbeeld hieronder, ingevuld voor een gezelschapshond te importeren uit Turkije (ingevuld oktober 2014).

Algemeen:	<p>Europese regelgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Verordening (EG) nr. 998/2003: invoer gezelschapsdieren (GD); ·Besluit 2011/874/EU: modelcertificaat niet- commercieel verkeer honden, katten en fretten uit derde landen; ·Beschikking 2003/803/EG: modelpaspoort intracommunautair verkeer; ·Beschikking 2004/233/EG: erkende laboratoria; ·Beschikking 2005/91/EG: geldigheidsperiode rabiësvaccinatie; ·Beschikking 2006/146/EG: vliegende honden, honden en katten uit Maleisië (schiereiland of West Maleisië) en Australië; ·Verordening (EU) nr. 1152/2011: preventieve gezondheidsmaatregelen voor de bestrijding van infecties met <i>Echinococcus multilocularis</i> bij honden. <p>Nationale regelgeving:</p> <p>Gezondheids- en welzijnswet voor dieren Regeling handel levende dieren en levende producten</p> <p>Voor aanvullende informatie, zie ook de EU website: http://ec.europa.eu/food/animal/liveanimals/pets/index_en.htm</p>
Landenlijst:	* Verordening (EG) nr. 998/2003, bijlage II: voor gezelschapsdieren als hond, kat en fret;
Certificaatmodel:	<p>Besluit 2011/874/EU: modelcertificaat niet-commercieel verkeer honden, katten en fretten uit derde landen;</p> <p>* Beschikking 2003/803/EG: EU model dierenpaspoort;</p>

In geval een hond of kat over de weg wordt vervoerd en via doorgang van andere landen in Nederland terecht komt, dient het vervoerde dier aan de regelgeving te voldoen van alle te passeren landen! Als bijvoorbeeld een hond vanuit Spanje naar Nederland vervoerd wordt, dan mag een pup jonger dan drie maanden niet via Frankrijk naar Nederland komen, omdat in Frankrijk geen dieren jonger dan drie maanden mogen worden vervoerd – ook al mag dat in Spanje en België wel.

Bij aankomst in Nederland van buiten de EU controleert de Douane het geïmporteerde dier en de bijbehorende papieren. Wanneer het dier niet voldoet aan de gestelde voorwaarden van documentatie (dierenpaspoort of certificaat), chip, vaccinatie en serologische test, draagt de Douane het dier over aan een officiële dierenarts van de NVWA. De dierenarts van de NVWA beoordeelt de beschikbare documentatie ter plaatse en beslist over wat er verder met uw dier moet gebeuren. Quarantaine is een mogelijke beslissing die de dierenarts kan nemen.

Hoofdstuk 2

Regelgeving voor de importerende organisatie

Inleiding

De discussie of een organisatie (al dan niet een stichting) die buitenlandse zwerfhonden en –katten van de straat haalt en naar Nederland vervoert een bedrijfsmatige opvang en handel is, wordt frequent gevoerd. Om deze definitie te kunnen vaststellen en te bekijken aan welke wetgeving de stichting dient te voldoen bij het importeren van honden en katten, is het van belang de definitie van de organisatie of stichting volgens de wettelijke bepalingen te volgen.

Een stichting is, volgens de regelgeving van de overheid, bedrijfsmatig bezig met de opvang en handel van dieren in het algemeen als ‘de activiteiten met een zekere omvang en regelmaat’ wordt uitgeoefend. Deze ‘bedrijfsmatige opvang en handel’ betreft óók organisaties die zwerfdieren zonder eigenaar van straat haalt, immigreert naar Nederland en bij een eigenaar plaatst.

Om te concluderen of een stichting bedrijfsmatig te beschouwen is, heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland een indicatielijst opgesteld. Deze indicaties hoeven niet allemaal van toepassing te zijn om een organisatie als bedrijfsmatig te beschouwen: als één van de indicaties van toepassing is, dan kan er al sprake zijn van bedrijfsmatig bezig zijn.

De indicaties zijn:

- de organisatie fokt niet om de dieren zelf te houden als huisdier en ook niet voor uw familie en vrienden
- de organisatie verkoopt of levert dieren af aan anderen dan familie en vrienden
- de organisatie vangt de dieren op tegen een vergoeding en plaatst hiervoor advertenties
- de organisatie heeft ruimtes speciaal ingericht voor de opvang, handel of het fokken van de dieren
- de organisatie is geregistreerd bij de Kamer van koophandel of heeft een BTW-nummer
- de organisatie oefent de activiteiten uit om winst te maken.

Voor organisaties die zich specifiek met honden en katten bezig houden, is sprake van een getalsmatige indicatie:

- als de organisatie in een aaneengesloten periode van twaalf maanden in totaal meer dan twintig honden of katten verkocht, afgeleverd, opgevangen of gefokt heeft – dan is er sprake van bedrijfsmatige opvang en handel.

Let op, ook als een organisatie minder dan 20 honden of katten heeft verkocht, afgeleverd, opgevangen of gefokt, maar er wordt wel aan een of meer van de andere indicaties voldaan, dan is er toch sprake zijn van bedrijfsmatig bezig zijn van de organisatie.

Bovenstaande indicaties leiden tot de conclusie dat als een organisatie een buitenlandse hond of kat in Nederland opvangt en plaatst bij anderen, deze organisatie zich volgens het Besluit houders van dieren altijd bezig houdt met de bedrijfsmatige opvang en handel van honden en katten.

Ook als een organisatie zwerfhonden en –katten opvangt en bijgevolg dieren zonder eigenaar emigreert naar Nederland, is er (bijna) altijd sprake van bedrijfsmatige opvang en handel van dieren. De meeste stichtingen die zich met adopties bezig houden, plaatsen immers de zwerfdieren met een contract en tegen een adoptievergoeding bij een eigenaar. Er is sprake van bedrijfsmatige opvang en handel als de geïmmigreerde dieren tegen een vergoeding (ook al is dat een onkostenvergoeding voor de werkelijk gemaakte onkosten voor vaccinaties en reis) bij anderen dan familie of vrienden worden aflevert. Zelfs

als de geïmmigreerde dieren zonder vergoeding worden geplaatst bij anderen dan familie of vrienden, is er sprake van bedrijfsmatige opvang en handel van honden en katten. Dus ook al hebben zwerfdieren geen eigenaar en worden de dieren letterlijk van straat gehaald, de plaatsing in Nederland maakt dat de immigrerende organisatie/stichting bedrijfsmatig dieren opvangt en handelt.

De bedrijfsmatige opvang en handel van honden en katten houdt in dat de organisatie zich dient te houden aan regels voor dierenwelzijn, de vakbekwaamheid en de huisvesting.

Regelgeving voor importerende organisaties

Bij de importerende zwerfdierorganisaties en -stichtingen geldt de algemene regelgeving voor bedrijfsmatige opvang en handel van honden en katten, in geval een stichting de dieren direct verhandelt na aankomst in Nederland (en niet aansluitend tijdelijk opvangt - zie hiervoor hoofdstuk 3).

De regelgeving is bij de volgende overheidsinstanties te lezen:

- **Rijksdienst voor Ondernemend Nederland**
 - Wet dieren – onderdeel Besluit houders van dieren.
Deze regelgeving omschrijft de bedrijfsmatige handel en opvang van huisdieren, inclusief de noodzaak van het hebben van
 - een Uniek Bedrijfsnummer (UBN)
 - een Bewijs van Vakbekwaamheid en
 - een administratie van de bestemming van de geïmporteerde honden en katten.
- **Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA)**
 - Gezondheids- en welzijnswet voor Dieren zoals uitgewerkt in de Regeling handel, levende dieren en levende producten.
De NVWA houdt toezicht op het dierwelzijn als het gaat om (o.a.) transport van levende dieren en ziet toe dat de Europese en Nederlandse regels gehandhaafd wordt. Dit betreft zowel het transport van dieren binnen Europa als dieren die van buiten Europa via Nederland Europa binnen komen.

Stichtingen die honden en katten vanuit Europa immigreren naar Nederland, dienen aan voorwaarden 7 t/m 12 te voldoen (zie hieronder). Organisaties die honden en katten van buiten Europa immigreren naar Nederland, dienen aan voorwaarden 7 t/m 14 te voldoen (zie hieronder).

Wet Dieren – onderdeel Besluit houders van dieren

De Wet dieren is in werking getreden op 1 juli 2014 en vervangt o.a. het Honden- en Kattenbesluit. Een immigrerende stichting doet – volgens de letter van de regelgeving – aan het bedrijfsmatig verhandelen van huisdieren. Daarmee is de stichting eigenaar van de geïmmigreerde honden en dus verantwoordelijk voor het welzijn en de gezondheid van de dieren die geïmmigreerd zijn. Belangrijk daarbij is dat het welzijn en de gezondheid van het dier voldoende en op elk moment gewaarborgd is.

Organisaties die immigreren vanuit Europa

In de Wet Dieren, onderdeel Besluit houders van dieren, zijn de volgende voorwaarden te lezen waaraan een importerende stichting dient te voldoen; het hebben van

- 7. een erkend bewijs van vakbekwaamheid;**
- 8. een Uniek Bedrijfsnummer (UBN) en**
- 9. een administratie waarin de uiteindelijke bestemming van de honden en katten wordt geregistreerd.**

Ad 7 een erkend bewijs van vakbekwaamheid

De stichting heeft een beheerder die een bewijs van vakbekwaamheid heeft. De beheerder hoeft niet in het bestuur van de stichting te zitten, **maar is wel degene die de dagelijkse leiding geeft aan de activiteiten**. Als overgangsregeling voor honden en katten dient het bewijs van vakbekwaamheid voor 1 november 2015 geregeld te zijn.

Een bewijs van vakbekwaamheid is te verkrijgen door een erkende opleiding te volgen bij een instelling voor middelbaar beroepsonderwijs. Deze instelling is opgenomen in het centraal register beroepsopleidingen (Crebo). Het is belangrijk een opleiding te volgen die recht geeft op een bewijs van vakbekwaamheid voor de diergroep die bedrijfsmatig gehouden wordt. Indien een opleiding afgerond is in dierverzorging, dan kan deze opleiding mogelijk recht geven op het bewijs van vakbekwaamheid.

Voor honden en katten zijn op dit moment de volgende opleidingen bekend:

Cursuscentrum Dierversorgung in Barneveld (cursus Ondernemer Asiel, Pension en Kennel)

LOI (cursus Vakbekwaamheid Honden- en kattenbesluit).

Ad 8 een Uniek Bedrijfsnummer (UBN)

De stichting heeft een Uniek Bedrijfsnummer (UBN), aan te vragen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland via mijn.rvo.nl (vroeger bij het DR-loket). De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) is ontstaan uit de fusie tussen de Dienst Regelingen en Agentschap NL. De RVO voert nationale en Europese regelingen uit.

Log op de site in als stichting via een Kamer van Koophandel nummer of log in als particulier met een DigiD.

Houdt de stichting alleen bedrijfsmatig honden en katten en is de stichting al geregistreerd bij de Gezondheidsdienst voor Dieren, dan hoeft de stichting zich niet nogmaals te laten registreren.

Op het formulier van aanvraag dient ingevuld te worden of iemand van de stichting het bewijs van vakbekwaamheid heeft.

Ad 9 een administratie waarin de uiteindelijke bestemming van de honden en katten wordt geregistreerd

De stichting houdt een administratie bij waarin de uiteindelijke bestemming van de honden en katten wordt geregistreerd. Dit houdt in dat de adresgegevens van de eigenaren waar de honden en katten uiteindelijk terecht komen, bewaard dient te blijven.

Gezondheids- en welzijnswet voor Dieren zoals uitgewerkt in de Regeling Handel levende dieren en levende producten

Deze regeling is van belang voor iedereen die dieren verhandelt, verzamelt en/of in- en uitvoert en voorziet in een overzicht van de verschillende verboden en uitzonderingen op het gebied van de invoer en uitvoer van dieren. De regeling gaat per dier of diergroep in op de specifieke voorschriften voor de handel in deze. De zwerfdierorganisatie of – stichting verhandelt in de terminologie van de wettelijke regelingen onder handel en vallen dus onder deze wetgeving.

Er is een onderscheid te maken tussen stichtingen die vanuit Europa honden en katten immigrereert naar Nederland en organisaties die vanuit derde landen (buiten Europa) honden en katten naar Nederland immigrereert. De laatste organisaties dienen aan aanvullende eisen te voldoen.

Stichtingen en organisaties die vanuit Europa honden en katten naar Nederland immigreren dienen:

10. te voldoen aan de Transportverordening (EG)1/2005

11. een erkenning te hebben van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) – als handelsbedrijf

12. bij niet-commercieel vervoer van meer dan vijf dieren: een Traces-certificaat te hebben

Ad 10 te voldoen aan de Transportverordening

De Transportverordening Verordening (EG)1/2005 betreft de bescherming en het welzijn van gewervelde dieren tijdens het vervoer binnen de EU en tijdens in- en uitvoer in het douanegebied van de EU. De regels ten aanzien van diertransport zijn Europa-breed vastgesteld. De Verordening is met ingang van 5 januari 2007 van kracht geworden en de regels variëren voor verschillende diersoorten en voor verschillende reisafstanden. Er zijn administratieve verplichtingen en regelt met betrekking tot de wijze waarop de dieren behandeld moeten worden, hoe vervoersmiddelen ingericht moeten zijn en welke reisschema's gehanteerd moeten worden.

Voor honden en katten geldt dat een organisatie tot vijf dieren mee kan nemen vanuit een ander EU-land, ook als de dieren voor eigendomsoverdracht bestemd zijn. De vervoerder is tijdens het vervoer verantwoordelijk voor de dieren – en bijgevolg worden de dieren als eigendom gezien volgens de wet.

Ad 11 een erkenning te hebben van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) – als handelsbedrijf

Het NVWA-beleid is erop gericht om alleen bedrijven te erkennen waar dat voor het toezicht en de verantwoording naar andere EG-lidstaten noodzakelijk is. Het uitgangspunt van het beleid is, dat alleen de bedrijven met risico's voor voedselveiligheid en dierenwelzijn erkend moeten zijn. Daarnaast is een erkenning vereist, als sprake is van intraverkeer (op de EU-markt).

De NVWA hanteert de leidraad van Verordening (EG) nr. 853/2004 als uitgangspunt voor de begrippen "marginaal, lokaal en beperkt".

In geval van adopterende zwerfdieren organisaties wordt zowel met levende dieren gewerkt als dat er sprake is van intraverkeer op de EU-markt. Dit maakt dat zwerfdierenorganisaties die adopteren zich bij de NVWA dienen te erkennen.

Een erkenning kan aangevraagd worden via de site van de NVWA:

<http://www.nvwa.nl/onderwerpen/regels-voor-ondernemers-dier/dossier/erkenningen-vergunningen-registraties/erkenning-aanvragen-of-inleveren>

Ad 12 bij niet-commercieel vervoer van meer dan vijf dieren: een TRACES-certificaat te hebben

Voor niet-commercieel vervoer van meer dan vijf dieren geldt dat een TRACES-certificaat dient te worden aangevraagd bij de NVWA. TRACES staat voor de afkorting afkomstig van: TRAdE Control and Expert System. Het is een webapplicatie die de veterinaire bevoegde autoriteiten in alle EU-lidstaten en landen buiten de EU met elkaar verbindt aangaande

het elektronisch aanmaken van gezondheidscertificaten voor de intracommunautaire handel en van gemeenschappelijke veterinaire documenten van binnenkomst (GDB's) in alle officiële talen van de EU; het elkaar informeren van verzending binnen de EU, inclusief bij doorvoer;

het ondersteunen van besluiten rondom verzending of doorvoer;

het traceerbaar maken van zendingen dieren door het geven van recente informatie (bijvoorbeeld over geweigerde partijen), waardoor snel gereageerd kan worden in geval van gevaren voor de dier- of volksgezondheid of het dierenwelzijn;

het geven van geconsolideerde statistische informatie over zendingen gebruik makende van de data ingevoerd in het systeem.

TRACES maakt gebruik van de Gecombineerde Nomenclatuurcodes (GN-codes) van de douaneautoriteiten. Deze worden wereldwijd door alle buitengrens-inspectieposten en plaatsen van binnenkomst gebruikt. Voor het gebruik van TRACES is de volgende Europese wetgeving relevant:

- Beschikking 2004/292/EEG, beschikking invoering TRACES.
- Verordening (EG) nr. 599/2004, certificaat intracommunautair handelsverkeer dieren en producten van dierlijke oorsprong
- Verordening (EG) nr. 136/2004, veterinaire controles in de grensinspectieposten van de EU bij het binnenbrengen van dierlijke producten uit derde landen; Gemeenschappelijk Veterinair Document van Binnenkomst (GDB) voor dierlijke producten
- Verordening (EG) nr. 282/2004, document voor aangifte en controle van uit derde landen afkomstige dieren naar de EU
- Beschikking 2009/821/EG, lijst van erkende grensinspectieposten en de veterinaire eenheden in TRACES.

Organisaties die immigreren van buiten Europa

Stichtingen en organisaties die van buiten Europa honden en katten naar Nederland immigreren dienen aanvullend ook:

- 13. de partij hond(en) en kat(ten) met een vooraanmelding voor aankomst op het grondgebied aan te melden met een Gemeenschappelijk Document van Binnenkomst (GDB)**
- 14. de hond(en) en kat(ten) bij binnenkomst in de EU aan te bieden voor veterinaire controle en voor controle van procedures en documenten.**

Bij binnenkomst van katten en honden in de EU is de regelgeving van procedures en documenten vastgelegd in de Verordening (EG) nr 282/2004. Deze Verordening is een gemeenschappelijk document wat het totaal aan regelgeving beschrijft van:

- de vooraanmelding van aankomst;
- de bescherming en het welzijn van dieren tijdens het vervoer;
- het gebruik van TRACES;
- de invoercontroles van levende dieren;
- de te volgen procedure na afloop van de veterinaire controles;
- de te volgen procedures voor dieren die onder douanecontrole of onder speciaal toezicht staan;
- de coördinatie tussen de met de controles belaste bevoegde autoriteiten;
- toegang tot de gegevensbanken en deelname aan de informatiesystemen en
- de gebruikmaking van elektronische certificering.

Ad 13 de partij hond(en) en kat(ten) met een vooraanmelding voor aankomst op het grondgebied aangemeld dient te zijn met een Gemeenschappelijk Veterinair Document van Binnenkomst (GDB)

Voor de aankomst van een partij levende dieren op het grondgebied van de EU dient deze partij door een ladingbelanghebbende of aanbieder minimaal een werkdag te voren aangemeld te worden aan het veterinaire personeel van de Buitengrens Inspectie Posten (BIP's) waar de zending binnenkomt. De vooraanmelding moet worden ingediend met een Gemeenschappelijk Veterinair Document van Binnenkomst, het GDB. Per partij dient een GDB te worden opgemaakt. De BIP's zijn onderdeel van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA).

Om een vooraanmelding elektronisch te kunnen doen, dient een aanvraag voor eHerkenning bij de NVWA ingediend te worden. Om gebruik te kunnen maken van de eHerkenning van de NVWA dient een organisatie ingeschreven te zijn bij de Kamer van Koophandel voor een KvK-nummer en betrouwbaarheidsniveau EH2+ aan te schaffen bij een erkende aanbieder (prijzen variëren). Na ontvangst

den de eHerkenning kan ingelogd worden en gebruik gemaakt worden van de elektronische formulieren van de NVWA (alsmede diverse overige overheidsinstanties).

Ad 14 de hond(en) en kat(ten) bij binnenkomst in de EU aan te bieden voor veterinaire controle en voor controle van procedures en documenten

In de Europese regelgeving is voorgeschreven dat levende dieren vanuit landen buiten de Europese Unie (derde landen) bij binnenkomst in de EU veterinaire controles moeten ondergaan. Dit geldt bij import, doorvoer over EU-grondgebied naar een ander derde land en na overlading direct met eenzelfde vervoersmiddel weer van het grondgebied af (transshipment).

Richtlijn 91/496/EEG beschrijft de invoercontroles van levende dieren uit derde landen. Deze richtlijn is niet van toepassing op de veterinaire controles van honden en katten die reizigers vergezellen zonder dat er sprake is van een winstoogetmerk of eigendomsoverdracht.

Voor de veterinaire controles van honden en katten met een winstoogetmerk oftewel bedrijfsmatige handel gelden de richtlijn wel. De dieren dienen naar de Buitengrens Inspectie Posten (BIP) gebracht te worden en de BIP niet te verlaten voordat:

1. de veterinaire controles naar genoegen zijn verricht
2. de kosten voor de controles zijn voldaan en
3. de douane-autoriteit toestemming geeft voor doorgang.

De BIP is op of nabij de plaats van binnenkomst op het EU-grondgebied gelegen. Erkende luchthaven-BIP's in Nederland zijn de luchthavens van Schiphol en Maastricht.

Een deel van de controlewerkzaamheden van de NVWA is uitbesteed aan de Douane, namelijk die van signalering, Transshipment en de documentcontrole.

De medewerkers van de NVWA voeren de overeenstemmings, fysieke en welzijnscontrole van de dieren uit, inclusief een eventueel laboratoriumonderzoek.

De kosten die gemoeid zijn met de controles komen ten laste van de afzender, de geadresseerde of hun gemachtigde.

Honden en katten worden niet toegelaten indien de dieren of documenten niet voldoen aan de geldende regelgeving van invoer en/of de dieren lijden of verdacht worden te lijden of besmet zijn aan een ziekte die risico's met de gezondheid van mens of dier met zich brengt.

Bestuursrechtelijke of strafrechtelijke maatregelen worden getroffen indien de veterinaire wetgeving overtreden wordt zoals in geval

1. een opgesteld certificaat of document niet overeenstemt met de feitelijke staat van de dieren
2. een identificatiemerktken niet aan de voorschriften voldoet
3. de dieren niet ter inspectie zijn aangeboden in de grenspost en/of
4. is afgeweken van de oorspronkelijke bestemming van de dieren.

In geval een dier niet wordt toegestaan dan wordt het dier op kosten van de afzender, geadresseerde of hun gemachtigde in verzorging, quarantaine of isolatie geplaatst in een daarvoor geschikt quarantainestation. Indien blijkt dat de partij dieren een gevaar vormen voor de gezondheid van dieren of mensen, dan kan de betrokken partij in het uiterste geval vernietigd worden.

Hoofdstuk 3

Regelgeving voor de organisatie die de geïmporteerde dieren (tijdelijk) opvangt

In geval een organisatie naast immigratie van zwerfdieren uit het buitenland ook opvang verzorgt via een asiel, pension of opvanggezin, dan gelden naast bovenstaande regelgeving in Wet Dieren, onderdeel Besluit houders van dieren, ook de regelgeving voor huisvesting en verzorging en in geval van honden, ook de chip- & registratieverplichting.

Wet dieren met het onderdeel Besluit houders van dieren – regelgeving voor verzorging en huisvesting

Een immigrerende stichting die de dieren opvangt doet – volgens de letter van de regelgeving – aan het bedrijfsmatig opvangen van huisdieren. Daardoor dient de stichting zich te houden aan de regelgeving voor huisvesting en verzorging.

15. De dieren worden goed verzorgd en niet mishandeld of verwaarloosd. De algemene zorgplicht voor de dieren geldt altijd.

16. De dieren worden goed gehuisvest waarbij de minimale eisen die beschreven zijn in het Honden- en Kattenbesluit blijven gehandhaafd.

Concreet betekent een goede verzorging en huisvesting:

- De dieren hebben voldoende bewegingsvrijheid.
- De dieren zijn beschermd tegen slechte weersomstandigheden als ze buiten worden gehouden.
- De dieren kunnen hun natuurlijk gedrag vertonen.
- De dieren worden verzorgd door iemand die daarvoor de juiste kennis en vaardigheden heeft.
- Zieke en gewonde dieren worden direct verzorgd.
- Dieren krijgen voldoende gezond en voor hun soort geschikt voer en water. Dit verschilt per diersoort.
- In de ruimtes zijn geen materialen gebruikt of scherpe randen, uitsteeksels of andere situaties waardoor het dier gewond kan raken. Deze mogen ook niet schadelijk zijn.
- De ruimte moet gemakkelijk kunnen worden schoongemaakt en ontsmet.
- De ruimte en de materialen zijn aangepast aan de behoeften die het dier van nature heeft. Dit zijn fysiologische en ethologische behoeften. Denk bijvoorbeeld aan het dag- en nachtritme van het dier.
- Een drachtig of zogend dier heeft voldoende en geschikte nestruimte.
- In een verblijf is het aantal dieren en de samenstelling van de diersoorten zodanig dat het gezondheid en welzijn van het dier niet benadeelt.
- Voor honden zijn er één of meer buitenverblijven of speelweides.
- Honden zijn ten minste twee uur per dag in het buitenverblijf of op de speelweide.
- Een binnen- of buitenverblijf heeft rechtopstaande wanden waarvan één zijde doorzichtig is met bijvoorbeeld spijlen, gaas of glas.
- Gedurende de dag is de ruimte voldoende verlicht door daglicht en het is er nooit warmer dan 30 graden Celsius.
- Er zijn nooit meer dan 20 honden of katten tegelijk in een binnen- of buitenverblijf.

Naast de bovenstaande verplichte regelgeving vanuit het Besluit houders van dieren gelden voor organisaties die dieren opvangen aanvullende regelgeving:

- De stichting houdt een administratie bij waarin het opvangadres van de honden en katten wordt geregistreerd.
- Afhankelijk van de gemeente van vestiging, dient er een milieuvergunning worden aangevraagd.

Indien een stichting een tentoonstelling, een beurs of een markt organiseert waarbij bedrijfsmatige handel, fokken of opvang met huisdieren plaatsvindt dan dient voor dit evenement een Uniek Bedrijfsnummer te worden aangevraagd. Daarnaast dient iemand aanwezig te zijn met een bewijs van vakbekwaamheid, de dieren zitten in huisvesting die aan de eisen voldoet, de dieren worden individueel gekeurd op besmettelijke dierziekten voordat ze op het evenement aanwezig mogen zijn en er zijn geen hoogdrachtige of zogende dieren aanwezig.

17. Chip- en registratieverplichting voor de hond

Binnen twee weken na import dient een geïmporteerde hond geregistreerd te zijn bij een aangewezen databank – ook als de hond bij een stichting verblijft. Het stichtingsadres is dan het registratieadres. Indien een hond langer dan drie maanden in een opvanggezin verblijft, dan geldt dit adres als registratieadres. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO, vroeger Dienst Regelingen), onderdeel van het ministerie van EZ, bepaalt welke databanken worden aangewezen om de gegevens te registreren van honden die onder de chip- en registratieverplichting vallen. De aangewezen databanken zijn:

- Huisdier-registratie.nl: www.huisdier-registratie.nl
- MicPoint www.petbase.eu: www.petbase.eu
- Petlook www.petlook.nl: www.petlook.nl
- Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland: www.databankhonden.nl
- Stichting Chip: www.stichtingchip.nl
- Stichting Nederlandse Databank Gezelschapsdieren (NDG): www.ndg.nl
- Vereniging Beroepsmatige Kennelhouders: www.hondregistreren.nl
- Virbac Nederland BV: www.backhomeclub.nl